

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 285/2013-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť B. A., t. č. vo výkone trestu, ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o vybavení návrhu č. k. XIV Pz 1/2013-8 zo 7. marca 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. A. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2013 doručená sťažnosť B. A., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XIV Pz 1/2013-8 zo 7. marca 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Návrhom zo dňa 22. 12. 2012 na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. por. som navrhol generálnemu prokurátorovi SR zrušenie uznesenia prokurátora Krajskej prokuratúry K. zo dňa 17. 12. 2012 sp. zn. 1 Kv 5/2012, ktorým podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol mnou podanú sťažnosť proti výroku uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite – odbor... zo dňa 24. 10. 2012 pod ČVS: PPZ-17/BOK-V-2006, ktorým bol podľa § 143 ods. 1 Tr. por. pribratý do trestného konania Kriminálny a expertízny ústav Policajného zboru S. na podanie posudku z odboru kriminalistická biológia a genetická analýza.

Dňa 18. 03. 2013 mi bolo doručené upovedomenie (o vybavení môjho návrhu) generálneho prokurátora v zastúpení Mgr. P. Š. – riaditeľa odboru osobitného určenia sp. zn. XIV Pz 1/2013-8 z 07. 03. 2013, ktorý mnou podaný návrh vyhodnotil ako nedôvodný.

Predmetom ústavnej sťažnosti je tá skutočnosť, že o mnou podanom návrhu v zmysle § 363 a nasl. Tr. por. rozhodla neoprávnená osoba - riaditeľ osobitného určenia GP SR Mgr. P. Š...

... Ako je všeobecne známe, Slovenská republika už viac ako 2 roky nemá vymenovaného generálneho prokurátora. V zmysle § 9 ods. 1 zákona o prokuratúre funkciu generálneho prokurátora vykonáva prvý námestník generálneho prokurátora JUDr. L. T. V napadnutom upovedomení riaditeľa OOU GPSR Mgr. Š. sp. zn. XIV Pz 1/2013- 8 nie je výslovne uvedené, že by generálny prokurátor v zmysle § 16 zákona o prokuratúre poveril prokurátora Mgr. Š., aby konal v jeho mene a rozhodol o mnou podanom návrhu podľa § 363 a nasl. Tr. por. Na 5. strane upovedomenia je uvedené: „generálny prokurátor, v zastúpení Mgr. P. Š., riaditeľ odboru osobitného určenia.“

Žiadne z ustanovení zákona o prokuratúre neoprávňuje prokurátora Mgr. Š. zastupovať generálneho prokurátora. ... v zmysle § 9 ods. 1 zákona o prokuratúre je prvý námestník generálneho prokurátora JUDr. T.

I keď je v ust. § 9 ods. 1 zákona o prokuratúre uvedené, že funkciu generálneho prokurátora v plnom rozsahu jeho práv a povinností vykonáva prvý námestník generálneho

prokurátora, citované ustanovenie neoprávňuje prvého námestníka generálneho prokurátora JUDr. T., aby podľa § 16 zákona o prokuratúre delegoval svoju právomoc ďalej, a poveril na rozhodnutie o mojom návrhu prokurátora Mgr. Š., pretože poveriť prokurátora, aby konal v mene generálneho prokurátora, môže iba generálny prokurátor...

... Keďže napadnuté upovedomenie neobsahuje informáciu, či bol prokurátor Mgr. Š. poverený generálnym prokurátorom konať v jeho mene a rozhodnúť o mojom návrhu, a tiež, že prvý námestník generálneho prokurátora nie je oprávnený poveriť prokurátora Mgr. Š., aby konal v mene generálneho prokurátora, a takéto poverenie ani nie je obsahom upovedomenia, tak sa stalo, že o mnou podanom návrhu v zmysle § 363 a nasl. Tr. por. rozhodol neoprávnený prokurátor Mgr. Š. ...

... Prokurátor Mgr. Š. nebol oprávnený konať a rozhodnúť o mnou podanom návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Tr. por., konal teda v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a zákona o prokuratúre č. 153/2001 Z. z.

Upovedomením resp. tým, že prokurátor Mgr. Š. rozhodol o mojom návrhu upovedomením sp. zn. XIV Pz 1/2013-8 zo dňa 07. 03. 2013, bolo porušené moje právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy.»

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že:

„1. Základné právo B. A. na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. XIV Pz 1/2013-8 zo dňa 07. marca 2013 porušené bolo.

2. Upovedomenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 07. marca 2013 pod sp. zn. XIV Pz 1/2013-8 sa zrušuje.

3. Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. XIV Pz 1/2013 znovu konala a rozhodla.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) ak generálny prokurátor

- a) nie je vymenovaný,
- b) je vymenovaný, ale ešte nezložil sľub,
- c) svoju funkciu po čas dlhší ako 30 kalendárnych dní nevykonáva alebo
- d) má pozastavený výkon svojej funkcie,

funkciu generálneho prokurátora v plnom rozsahu jeho práv a povinností vykonáva prvý námestník generálneho prokurátora. Inak prvý námestník generálneho prokurátora zastupuje generálneho prokurátora v rozsahu, ktorý určí generálny prokurátor.

Podľa § 16 zákona o prokuratúre generálny prokurátor vykonáva osobne pôsobnosť uvedenú v § 11 a 12 a § 13 ods. 1; týmto nie je dotknuté ustanovenie § 9 ods. 1. V ostatných prípadoch môže poveriť prokurátora, aby konal v jeho mene.

Podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon. Porušením zákona sa rozumie podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci.

Podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku ak generálny prokurátor po preskúmaní veci na základe návrhu oprávnenej osoby uvedenej v § 364 ods. 1 nezistí dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo ak uplynula lehota uvedená v § 364 ods. 1 alebo 3, upovedomí o tom osobu, ktorá návrh podala.

III.

Z obsahu sťažnosti sa dá vyvodiť, že sťažovateľ predpokladá porušenie svojich základných práv upovedomením generálnej prokuratúry č. k. XIV Pz 1/2013-8 o vybavení návrhu zo 7. marca 2013, ktoré malo spočívať v tom, že riaditeľ odboru osobitného určenia Mgr. P. Š. nebol oprávnenou osobou, ktorá mala rozhodnúť o návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku a zákona o prokuratúre, keďže nezastáva funkciu generálneho prokurátora, resp. prvého námestníka generálnej prokuratúry. Podľa názoru sťažovateľa prvý námestník generálnej prokuratúry nemôže delegovať svoju právomoc ďalej, to môže podľa jeho názoru iba generálny prokurátor. Uvádza, že «v napadnutom upovedomení riaditeľa OOU GPSR Mgr. Š. sp. zn. XIV Pz 1/2013-8 nie je výslovne uvedené, že by generálny prokurátor v zmysle §16 zákona o prokuratúre poveril prokurátora Mgr. Š., aby konal v jeho mene a rozhodol o mnou podanom návrhu podľa § 363 a nasl. Tr. por. Na 5. strane upovedomenia je uvedené: „generálny prokurátor, v zastúpení Mgr. P. Š., riaditeľ odboru osobitného určenia.“

Žiadne z ustanovení zákona o prokuratúre neopravňuje prokurátora Mgr. Š. zastupovať generálneho prokurátora. ... v zmysle § 9 ods. 1 zákona o prokuratúre je prvý námestník generálneho prokurátora JUDr. T.

I keď je v ust. § 9 ods. 1 zákona o prokuratúre uvedené, že funkciu generálneho prokurátora v plnom rozsahu jeho práv a povinností vykonáva prvý námestník generálneho prokurátora, citované ustanovenie neopravňuje prvého námestníka generálneho prokurátora JUDr. T., aby podľa § 16 zákona o prokuratúre delegoval svoju právomoc ďalej, a poveril na rozhodnutie o mojom návrhu prokurátora Mgr. Š., pretože poveriť prokurátora, aby konal v mene generálneho prokurátora, môže iba generálny prokurátor.»

Ústavný súd z priloženej spisovej dokumentácie, aplikujúc citované ustanovenia, dospel k nasledujúcim záverom:

V situáciách špecifikovaných v § 9 ods. 1 zákona o prokuratúre funkciu generálneho prokurátora v plnom rozsahu jeho práv a povinností vykonáva prvý námestník generálneho prokurátora. Inak prvý námestník generálneho prokurátora zastupuje generálneho

prokurátora v rozsahu, ktorý určí generálny prokurátor. Paragraf 16 zákona o prokuratúre taxatívne odkazuje na ustanovenia zákona o prokuratúre, kedy je neprípustné, aby generálny prokurátor delegoval svoju právomoc na iného prokurátora, a kedy sa vyžaduje, aby rozhodol osobne. Rozhodovanie o návrhoch oprávnených osôb na zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní však nepatrí medzi situácie, v ktorých zákonodarca vyžaduje, aby generálny prokurátor rozhodol osobne. *Argumentum a contrario* je teda prípustné, aby svoju právomoc delegoval na iného prokurátora. Vykladajúc zákon ako celok preto treba dospieť k záveru, že v situáciách podľa § 9 ods. 1 prvej vety zákona o prokuratúre prvý námestník generálneho prokurátora **vykonáva funkciu** generálneho prokurátora v rozsahu všetkých práv a povinností generálneho prokurátora, a teda aj v rozsahu práva delegovať svoju právomoc v situáciách, keď zákon takéto delegovanie právomoci generálnym prokurátorom pripúšťa.

Aplikujúc tieto závery na uvedený prípad nie je možné dospieť k záveru sťažovateľa, že Mgr. Š. nebol oprávnenou osobou konať a rozhodnúť o návrhu sťažovateľa na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku.

Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že zákon neukladá v prípade poverenia zahrnúť takéto poverenie priamo do textu rozhodnutia, a preto absencia poverenia tohto druhu priamo v texte rozhodnutia nie je jeho formálnym nedostatkom, a teda nie je ani spôsobilá byť dôvodom na označenie takéhoto rozhodnutia za neplatné, resp. nezákonné.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatoval, že upovedomením generálnej prokuratúry o vybavení návrhu č. k. XIV Pz 1/2013-8 zo 7. marca 2013 nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších návrhoch na ochranu ústavnosti uplatnených sťažovateľom už nemal dôvod rozhodovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2013

